

Danske Landskabsarkitekter og Landskabsarkitekternes Tænketaank inviterer
til heldagskonference under temaet

At frede noget der gror

I 1979 blev det muligt at frede nære omgivelser i tilknytning til en fredet bygning.

Siden 2010 har en ændring af bygningsfredningsloven givet mulighed for at frede selvstændige landskabsarkitektoniske værker. Dette er i virkeligheden en meget væsentlig ændring, som stiller fredning af bygninger og landskaber lige, med den fælles hensigt at værne om vore fysiske omgivelser og kulturarv.

Vi skal frede for at samfundet kan fastholde landskabsarkitektoniske kvaliteter og kulturmiljøer i Danmark. Fredning er kundskab og erfaring for fremtiden, en fælles reference-ramme for noget vi gerne vil med det danske samfund. Vi skal forstå det oprindelige landskab, terræformerne, landskabets og byernes historiske udvikling, planternes kvalitet, historie og dynamik samt relationen til bygninger på stedet. Smuk og vellykket landskabsarkitektur er værd at værne om, fordi det viser, hvad samfundet også i fremtiden kan forvente at opnå og stille krav om.

Nu 15 år efter ændringen vil Danske Landskabsarkitekter med konferencen "At frede noget der gror" undersøge, hvordan det er gået med fredning af omgivelser og selvstændige landskabsarkitektoniske værker gennem udpegning af fire problemstillinger:

1. Hvordan administreres loven

Udover det centrale myndighedsarbejde varetages administration af bygningsfredningsloven for en stor del gennem lokale observationer af de fredede bygninger og landskaber. Det er et væsentligt arbejde, der udføres her, primært af frivillige gennem foreninger, men også af andre interesserede. Dette samarbejde mellem myndighed og frivillige må kunne gives bedre vilkår ved formulering af nogle retningslinjer, som vejleder og forpligter begge parter.

2. Fredning af bygninger og landskabsarkitektoniske værker

Når bygninger eller landskabsarkitektoniske værker fredes, sker det i udgangspunktet som de fremstår på fredningstidspunktet. Mens bygninger - bortset fra tidens tand - er statiske, er landskaber altid dynamiske. Derfor kan de ikke fredes uden nøje stillingtagen til, hvordan de skal udvikle sig over et langt spænd af tid.

En udviklings- og plejeplan er derfor grundlaget for enhver fredning, hvor et landskabsarkitektonisk værk eller fredede bygningsomgivelser indgår. Den skal præcisere hensigten, fastholde de udpegede fredningsværdier, beskrive plejen og gøre det muligt at opponere, hvis fredningsværdierne fraviges.

Indgående landskabsfaglig ekspertise er i denne forbindelse helt nødvendig.

3. Relationen mellem bygninger og landskab.

I fredningssager hvor både bygninger og landskab fredes i en eller flere forskudte fredninger, bør relationen mellem bygninger og landskab overvejes nøje. Eksempelvis er mødet mellem landskabet og bygningernes facader et sårbart sted, der må beskrives præcist i såvel fredningsforslag som i selve fredningen.

4. Kulturmiljøer.

I fredningssager hvor landskabet fredes, men hvor én eller flere bygninger ikke indgår i fredningen, opstår der umiddelbart et problem, hvis fredningsgrænsen lægges ved bygningens omkreds. Kan bygningen tilbygges i bredden og højden og hvordan håndteres en eventuel nedrivning? Dette problem er fremkommet i forbindelse med nogle af 20'ernes landskabsfredninger. Det er tydeligt at der mangler en stillingtagen til dette i bygningsfredningsloven. En vej frem kunne være, at tilføje loven en mulighed for at frede kulturmiljøer.

Foto: Christina Capetillo

Tilmelding: Køb af billetter via Billetto.
Medlemmer af Danske Landskabsarkitekter
og Arkitektforeningen: 550 kr. + gebyr.
Ikke-medlemmer: 750 kr. + gebyr.
Læs mere på www.landskabsarkitekter.dk

Tid og sted:
Tirsdag den 11. november 2025
Festauditoriet, KU's Frederiksberg Campus
kl. 9-16.45

**D A N S K E
LANDSKABSARKITEKTER**

Peter Bangs Vej 30,
2000 Frederiksberg
Tlf. (+45) 33 32 23 54
dl@landskabsarkitekter.dk
www.landskabsarkitekter.dk

Danske Landskabsarkitekter og Landskabsarkitekternes Tænketaank inviterer
til heldagskonference under temaet

Grøn Kulturarv

11. november
2025

09.00 Ankomst og registrering

09.15 Velkomst v/ Sonja Poll

09.20 Hvad talte vi om, dengang bygfredningsloven blev lavet om? v/ Svava Riesto og Jacob Kamp

Danske landskabsarkitekter deltog i forberedelsen af lovændringerne i 2000'erne, hvilke tanker havde man dengang – er det blevet som forventet?

09.50 At frede noget der gror. v/ Jakob Fischer, Det Særlige Bygningssyn.

Hvordan håndterer bygningssynet forskellen mellem en bygning og landskabet? Hvordan formulerer man centrale fredningsværdier? Hvornår er fredningsværdien ikke længere til stede? Hvordan genskabes fredningsværdien?

10.15 At indstille til fredning. v/ By og land Hvilke overvejelser og hvilket forarbejde har Foreningen for Bygnings- og landskabskultur før en indstilling til en landskabsfredning?

10.40 Pause

10.55 15 års konkrete eksempler - Status og problematik. Ordstyrer v/Stine Bærentzen Hvordan var fredningsforslaget formuleret? hvilke høringssvar var der, og hvordan lød fredningsskendelsen?

Herning kunstmuseum, Anglibygningen og Skulpturparken v/ Henning Looft
Frederiksberg Allé, v/ Torben Dam
Radiohusets taghave v/ John Norrie
Kildeskovshallen, Gentofte v/ Lea Nørgaard
Nyholmen, København v/ Knud W. Ø. Larsen

12.00 Frokost

13.00 Panel v/ ordstyrer Jacob Kamp Aarhus Universitet: Hvilke erkendelser er opnået og hvordan kommer vi videre efter en af de mest diskuteret fredningssager?

Fredningsforslaget til Aarhus Universitet v/ By og Land
Analyse af Aarhus Universitet v/ Erik Brandt Dam
Indstilling fra Det særlige Bygningssyn v/ Jacob Fischer
Høringssvar v/ Ellen Braae
Høringssvar fra DL v/ Stine Bærentzen
Første og anden fredning v/ Mette Carstad, SLKS

14.45 Pause

15.00 Kulturmiljø som udgangspunkt for fredning eksemplificeret ved Aarhus Universitet v. Mogens Morgen

15.45 Hvad er planen? - afslutning Hvordan opnår fredningsmyndigheden faglighed til noget der gror? Hvilken udvikling kan forbedre balancen mellem myndighedsforvaltningen og det frivillige arbejde?

16.00 Fredningsbar

16.45 Tak for i dag!

Foto: Christina Capetillo

Tilmelding: Køb af billetter via Billetto.
Medlemmer af Danske Landskabsarkitekter
og Arkitektforeningen: 550 kr. + gebyr.
Ikke-medlemmer: 750 kr. + gebyr.
Læs mere på www.landskabsarkitekter.dk

Tid og sted:
Tirsdag den 11. november 2025
Festauditoriet, KU's Frederiksberg Campus
kl. 9-16.45

D A N S K E
LANDSKABSARKITEKTER

Peter Bangs Vej 30,
2000 Frederiksberg
Tlf. (+45) 33 32 23 54
dl@landskabsarkitekter.dk
www.landskabsarkitekter.dk